

§164

KS2023/167

Svar på medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Bollebygds kommun beslutar dock att sanktionerna ska tillämpas även för upphandlingar under tröskelvärdena. Det betyder att kommunen ska tillämpa sanktionerna oavsett upphandlingens värde.

Ärendet

Förslagsställaren föreslår i medborgarförslag daterat 2023-06-21 att kommunen ska följa Västra Götalandsregionen exempel och sluta handla tex choklad och andra eventuella varor som kommer från Ryssland.

Kommunfullmäktige har överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

EU har beslutat om att införa omfattande sanktioner mot Ryssland. Sanktionerna ska tillämpas i alla EU:s medlemsstater och gäller alla upphandlingar över tröskelvärdena. Enligt sanktionerna är det förbjudet att tilldela eller fortsätta fullgörandet av offentliga kontrakt eller koncessionskontrakt till eller i förhållande till:

1. ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är etablerade i Ryssland
2. juridiska personer, enheter eller organ som till mer än 50 procent direkt eller indirekt ägs av en enhet som avses i punkt 1
3. fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i punkt 1–2.

Förbudet inbegriper, om de står för mer än 10 procent av kontraktets värde, underleverantörer, leverantörer eller enheter vars kapacitet utnyttjas i upphandlingen.

EU:s sanktioner mot Ryssland gäller i första hand i upphandlingar och avtal över EU:s så kallade tröskelvärden. Bollebygds kommun kan dock även besluta om att sanktionerna ska tillämpas även för upphandlingar under tröskelvärdena. Det betyder att kommunen ska tillämpa sanktionerna oavsett upphandlingens värde.

Att genomföra motionens förslag, utöver de sanktioner som beslutats av, EU skulle kunna anses stå i strid med kompetensreglerna i kommunallagen (2:1 och 2:2). Kommunal bojkott av varor har tidigare prövats av Regeringsrätten och har ansetts falla utanför det kommunala befogenhetsområdet.

Att bojkotta vissa varor kan även komma att innebära ett brott mot upphandlingsrättsliga regler, då lagen om offentlig upphandling (LOU) inte ger en upphandlande myndigheter en rättslig grund till att utesluta leverantörer utifrån till exempel Ukrainas svarta lista. För redan ingångna

avtal är avtalsparterna civilrättsligt bundna. Det finns därmed inga möjligheter att tvinga upphandlade leverantörer att gå med på förändringar i avtalen utan att riskera rättsliga åtgärder. Adda som är ett företag inom Sveriges kommuner och regioner (SKR) anger på sin hemsida den 27 juni 2023:

"Vi håller oss uppdaterade om de uttalanden som görs från EU angående Ryssland och de sanktioner som EU antar. I dagsläget ser vi inte att vi har laglig grund att utesluta leverantörer eller kräva att våra leverantörer plockar bort produkter enbart till följd av "svartlistning" som sker av bland annat Ukrainas antikorrupsionsministerium. Det kan till exempel gälla koncerner där enskilda bolag väljer att fortsätta sin verksamhet i Ryssland."

EU:s sanktioner innebär redan idag att Bollebygds kommun och andra offentliga upphandlande organisationer måste avbryta samarbetet med leverantörer om det i något led finns en otillåten koppling till Ryssland. Att bojkotta vissa varor utöver de av EU beslutade sanktionerna kan få till konsekvens att kommunen anses bryta mot både lag och begå avtalsbrott.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår följande som tilläggsförslag; Bollebygds kommun beslutar dock att sanktionerna ska tillämpas även för upphandlingar under tröskelvärdena. Det betyder att kommunen ska tillämpa sanktionerna oavsett upphandlingens värde.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden frågar därefter om Ulf Rapps (S) tilläggsförslag kan bifallas eller avslås och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag om bojkott av varor
- Medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland_Bortredigerad

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad